บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบวิธีฝึกอบรมการใช้หลักอริยสัจ 4 มาแก้ปัญหา พฤติกรรมของเยาวชนในกระบวนทัศน์หลังสมัยใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีขั้นตอน การวิจัย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นวิเคราะห์ วิเคราะห์เอกสารทางปรัชญาและทางพระพุทธศาสนาเพื่อหา รูปแบบที่เหมาะสม ร่วมกับวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างซึ่ง เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 567 คน และมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ 83 คน รวม 650 คน ขั้นวิจารณ์ สังเคราะห์รูปแบบการฝึกอบรมจากผลการวิเคราะห์เอกสารและความคิดเห็น ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ขั้นวิธาน นำรูปแบบการฝึกอบรมที่สังเคราะห์ขึ้นไปทดลองสอนนักศึกษาที่ กำลังศึกษาวิชาความจริงของชีวิต ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 หนึ่งหมู่เรียน จำนวน 58 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t - dependent test

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่เหมาะสมในการฝึกอบรม ได้แก่ การเจริญสติ อันเป็นวิถีสู่การ เห็นอริยสัจ 4 จากภายในซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นเตรียม เป็นการศึกษาด้านปริยัติเกี่ยวกับ หลักธรรม เช่น ไตรลักษณ์ อริยสัจ 4 ขั้นฝึกอบรม เป็นการอบรมภาคปฏิบัติเกี่ยวกับ การเจริญสติและ กิจกรรมกลุ่ม ฝึกการดูกาย ดูจิต ขั้นต่อเนื่อง เป็นการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเจริญสติ และกิจกรรมกลุ่ม สัปดาห์ละครั้งเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ผลการประเมินรูปแบบการฝึกอบรมพบว่า ความรู้ความเข้าใจด้าน หลักธรรม การปฏิบัติตนในฐานะพุทธสาสนิกชน การนำหลักสัจธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันและ เจตกติต่อพระพุทธสาสนาของกลุ่มด้วอย่าง หลังการฝึกอบรมแตกต่างจากก่อนการฝึกอบรมพัฒนาขึ้นแตกต่าง จากก่อนการอบรมพัฒนาขึ้นแตกต่าง จากก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังการอบรมพัฒนาขึ้นแตกต่าง จากก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความพึงพอใจต่อรูปแบบการฝึกอบรมมีระดับ มากที่สุด $(\overline{x}=4.84)$

Abstract

The purpose of this research was to search for the training model to apply the Four Noble Truths Principle to improve the adolescents' behaviors in postmodern paradigm. It was the qualitative and quantitative research. There were three stages of researching. **Analysis:** The philosophical as well as the Buddhist documents were analyzed to search for the appropriate model together with analyzing the data collected from questionnaires of 567 samplings who were the students at Dhonburi Rajabhat University in Bangkok and 83 samplings who were the students at Dhonburi Rajabhat University in Samut Prakan; total 650 samplings. **Appreciation:** the training model from the analyzed documents and the opinions of the samplings were synthesized. **Application:** the training model was applied to 58 students who were studying the course Truth of Life in the second semester of the 2011 academic year. The data was analyzed by using a computer program to calculate percentage, mean, standard deviation and t-dependent test.

The research findings were: the appropriate training model was Practice of Mindfulness, the means to insight the Four Noble Truths from internal which consisted of three stages. **Preparing stage**: studying of the Scriptures concerning the Three Characteristics, the Four Noble Truths. **Training stage**: training the Practice of Mindfulness and group activities to contemplate the body and the mind. **Continuing stage**: training the Practice of Mindfulness and group activities once a week for six weeks. The evaluated results showed that the post-test the students' Dharma knowledge, the ability to apply Dharma to their lives and their attitude to Buddhism were more statistical different significantly than the pre-test at the 0.01 level. The post-test the satisfied behaviors were statistical higher significantly than the pre-test at the 0.01 level. The satisfactions of the training model was at the highest level. $(\bar{x} = 4.84)$